

ТОГТООЛ

2024 оной июлиин 25

№ 428

Улаан-Үдэ хото

**«Буряад Уласай нютаг можын хүгжэлтын жаса ба
«КРДВ Бурятия» гэхэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ
улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэнүүдые олгохо гуримуудые
баталха тухай» ба «Эдэй засагай хүгжэлтэ ба шэнэ арга зүйн эдэй
засаг» гэхэн Буряад Уласай Гүрэнэй программа баталха тухай» гэхэн
Буряад Уласай Засагай газарай 2013.05.31-нэй № 272 тогтоолдо
хубилалтануудые оруулха тухай» гэхэн Буряад Уласай
Засагай газарай 2021.05.20-ной № 230 тогтоолдо
хубилалтануудые оруулха тухай**

Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёһоной
шиидхэбэриие хүсэндөө байһан хуули ёһонуудтай зохилдуулхын тула
Буряад Уласай Засагай газар иигэжэ **т о г т о о н о**:

1. «Буряад Уласай нютаг можын хүгжэлтын жаса ба «КРДВ Бурятия»
гэхэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ улас түрын бюджетһээ
мүнгэн дэмжэлтэнүүдые олгохо гуримуудые баталха тухай» ба «Эдэй
засагай хүгжэлтэ ба шэнэ арга зүйн эдэй засаг» гэхэн Буряад Уласай
Гүрэнэй программа баталха тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай
2013.05.31-нэй № 272 тогтоолдо хубилалтануудые оруулха тухай» гэхэн
гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2021.05.20-ной № 230 тогтоолдо
(Буряад Уласай Засагай газарай 2022.06.24-нэй № 379, 2022.10.26-най №
657, 2024.01.26-най № 45 тогтоолнуудай найруулгаар) удаадахи
хубилалтануудые оруулха:

1.1. Тогтоолой нэрыень иигэжэ шэнээр найруулха:

«Буряад Уласай нютаг можын хүгжэлтын жаса ба «КРДВ Бурятия»

гэһэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэнүүдые олгохо гуримуудые баталха тухай».

1.2. Пункт 1.1 соо «дэбисхэрнүүдэй» гэһэн үгэ «дэбисхэрэй» гээд хэлгэхэ.

1.3. Хабсаргалта № 1 соо:

1.3.1. Нэрлэлгэ соонь «дэбисхэрнүүдэй» гэһэн үгэ «дэбисхэрэй» гээд хэлгэхэ.

1.3.2. Пункт 1.2 иигэжэ шэнээр найруулха:

«1.2. Буряад Уласай Засагай газарай 2023.12.15-най № 1130-р захирамжаар баталагдаһан үнэмшэлгэтэй «Хүрэнгэжүүлгын элсүүлгын таарамжатай эрхэ байдал бүридүүлгэ» гэһэн холбоото уласай түсэлнүүдэй бүридэлдэ ородоггүй нютаг можын түсэл бээлүүлһэнэй ашаар Буряад Уласай Засагай газарай 2013.05.31-нэй № 272 тогтоолоор баталагдаһан «Эдэй засагай хүгжэлтэ ба шэнэ арга зүйн эдэй засаг» гэһэн Буряад Уласай Гүрэнэй программын «Хүрэнгэжүүлгын ажал ябуулга урмашуулга» гэһэн зорилго туйлахын тула мүнгэн дэмжэлтэ үгтэдэг».

1.3.3. Пункт 1.4 «дэбисхэрнүүдэй» гэһэн үгэ «дэбисхэрэй» гэһэн үгөөр хэлгэхэ.

1.3.4. Пункт 1.5 иигэжэ найруулха:

«1.5. «Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн хангай яаманаар тогтоогдоһон гуримаар Интернетэй мэдээсэлэй-теле-харилсаанай сүлжээндэ (саашадаа - Интернет сүлжээн (ниитэ нэгэн порталай бүлэгтэ) Оросой Холбоото Уласай бюджетэй байгуулгын ниитэ нэгэн порталда Мүнгэн дэмжэлтэ тухай мэдээсэл оруулагдадаг.».

1.3.5. Пункт 2.1 соохи нэгэдэхи дохол мүрыень иигэжэ найруулха:

«2.1. Буряад Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөхэ дэбисхэрые хүтэлбэрилхэ үүргэ дүүргэдэг «КРДВ Бурятия» гэһэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмэй хүдэлмэри ба ажал ябуулгыень хангалгада ба «Оросой Холбоото Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөлгын дэбисхэрнүүд тухай» гэһэн 2014.12.29-нэй № 473 Холбоото уласай хууляар хараалагдаһан Буряад Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөлгын дэбисхэрые хүтэлбэрилхэ үүргэнүүдые бээлүүлгэтэй холбоотой хүдэлмэринүүдые хангалгада хэгдэхэ гаршануудые мүнгөөр тэдхэхын тула мүнгэн дэмжэлтэ үгтэнэ, иимэ шэглэлнүүдээр:».

1.3.6. Пункт 2.1.5 хаһаха.

1.3.7. Пункт 2.2 иигэжэ найруулха:

«2.2. Мүнгэн дэмжэлтэ абахын тула мүнгэн дэмжэлтэ абагша байгша мүнгэн хангай жэлэй феввалиин 1-һээ хожом бэшэ, толгойлогшын гар

табилгатай, саархан дээрэ тамгатайгаар гэршэлһэн бэшэгтэй, 2.12-дохи пункт соо тогтоогдоһон эрилтэнүүдтэ мүнгэн дэмжэлтэ абагшын зохилдолгыг баталһан удаадахи баримта саархануудыг яаманда тушааха ёһотой:

- тус Гуримай № 1 хабсаргалтатай зохилдоһон түхэлөөр мэдүүлгэ;
- удаа дараалан хэгдэһэн хубилалтануудтай уставай буулгабари;
- мүнгэн дэмжэлтэ абаха эрилтэ хэрэглэмжээ үндэһэлһэн ойлгууламжын бэшэг;
- гаршануудыг мүнгөөр хангалгада мүнгэн һангай түсэб (гарша түсэблэлгэ);
- штадай хубаариин буулгабари;
- Буряад Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөлгын дэбисхэрыг хүгжөөхэ хэмжээ ябуулгануудай тоосоото үеын түсэб тус Гуримай хабсаргалта № 2 түхэлөөр. Жэлэй туршада мэдүүлгэ хэдэн дахин үгэжэ болохо.».

1.3.8. Пункт 2.5 соохи хоёрдохи дохол мүрыень иигэжэ найруулха:

«КРДВ Бурятия» гэхэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмэй баримта саархануудыг абаһан үдэрһөө хүдэлмэрийн гурбан үдэрэй туршада Комисси албан хоорондын мэдээсэлэй талаар харилсаанай аргаар зургаануудһаа (эмхи зургаануудһаа) мэдээнүүдыг һурагшалжа абаха, тэрэ тоодо:

- хуули эрхын нюурнуудай нэгэдэмэл гүрэнэй тобьёогоо мэдээ абаха;
- мүнгэн дэмжэлтэ абагшын налог татабариин счедто үри шэрийн үгы байһан тухай гү, али Оросой Холбоото Уласай бюджетэй байгуулгын элдэб янзын бюджетүүдтэ Оросой Холбоото Уласай Налог татабариин кодексын 47-дохи статьягай 3-дахи пункт соо тодорхойлогдоһон хэмжээнһээ дээшэ бэшэ татабари, түлбэри болон даадхалай түлбэри түлэлгөөр үри шэритэй байһан тухай мэдээсэл;

- энэ Гуримай 2.12-дохи пунктын 2.12.2 - 2.12.8-дахи хуби зүйлнүүдтэ хараалагдаһан эрилтэнүүдтэ харюусаһан тухай мэдээсэл.».

1.3.9. Пункт 2.7 иигэжэ найруулха:

«2.7. Сайдай гү, али тэрэниие орложо хүдэлһэн нюурай шийдхэбэри абаһан үдэрһөө хойшо хүдэлмэрийн 5 үдэрэй туршада мүнгэн дэмжэлтэ абагшада хэлсээ баталһан болзор заалгатайгаар мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай бэшэмэл мэдээсэл гү, али Гуримай 2.8-дахи пунктын ёһоор шалтаганииень үндэһэлэн баримталһан арсалта тухай мэдээсэл Яаман эльгээдэг.».

1.3.10. Пункт 2.8 соо «арсаһанай һүүлдэ» гэхэн үгэнүүдыг «арсаһан үдэрһөө» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.3.11. Пункт 2.9 иигэжэ найруулха:

«2.9. Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн мүнгэн дэмжэлтэ абагшын мэдүүлгэдэ үндэхэлэн, эрилтэ хэрэглэмжыень үндэхэлэн баримталан, байгша мүнгэн хангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай улас түрын бюджет тухай хуулийн ёһоор тодорхойлогдоно. Мэдүүлгэ соо заагдаһан мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн байгша оной мүнгэн хангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай улас түрын бюджет тухай хууляар хараалагдаһан бюджетдхээ һомолхо мүнгэнэй хэмжээнхээ дээшэ байха ёһогүй».

1.3.12. Пункт 2.11 соохи «Яаманаар» гэхэн үгэ «Яаманда» гээд хэлгэхэ.

1.3.13. Пункт 2.12 иигэжэ найруулха:

«2.12. «КРДВ Бурятия» гэхэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ мүнгэн дэмжэлтэ абаха тухай мэдүүлгэ үгэхэн үдэртөө удаадахи эрилтэнүүдтэ харюусаһан ушартань мүнгэн дэмжэлтэ үгтэхэ:

2.12.1. - «Оросой Холбоото Уласта хоорондын (офшорно) аргаар абалитай мүнгэ барихын тула хэрэглэгдэдэг Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн хангай яаманай баталһан гүрэнүүдэй ба газар дэбисхэрнүүдэй нэрэ тоолборидо оруулагдаһан гүрэн гү, али газар дэбисхэртэ бүридхэлдэ абтаһан (саашадаа - офшорно компанинууд) гадаадын хуули эрхын нюур байха ёһогүй, тэрэшэлэн эхин хүрэнгын (хамталагдаһан) мүнгэ зөөридэнь офшорно компанинуудай сэхэ гү, али хажуу талаһаа (гурбадахи нюурнуудаар) хабаадалгын хубийн хамта дээрээ 25 процентхээ үлүү байһан (хэрбээ Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар ондоо зүйлэй хараалагдаагүй байбалнь) ород гүрэнэй хуули эрхын нюур байха ёһогүй. Офшорно компанинуудай хабаадалгын хуби тоолон гаргалгада ород гүрэнэй хуули эрхын нюурай хүрэнгэдэ Оросой Холбоото Уласай эмхидхэхэн үнэ хаялсаанда акцинуудын эрьелдэжэ байдаг хуби нийлүүлхэн нээмэл бүлгэмүүдэй (тэрэ тоодо уласхоорондын компаниин нэрэ зэргэтэй) хүрэнгэдэ сэхэ гү, али хажуу талаһаа (гурбадахи нюурнуудаар) хабаадалга, тэрэшэлэн тиимэ офшорных компанинуудай заагдаһан хуби нийлүүлхэн нээмэл бүлгэмүүдэй хүрэнгэдэ хабаадалгаар бээлүүлхэн ород гүрэнэй ондоо хуули эрхын нюурнуудай хүрэнгэдэ ондоо нюурнуудаар хабаадалга хараада абтадаггүй;».

2.12.2. Буряад Уласай хуулийн шийдхэбэрийн ёһоор, бусад гуримшуулгын хуули ёһоной шийдхэбэринүүдэй үндэхөөр, тус Гуримай 1.2-дохи пункт соо заагдаһан зорилгонуудта Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ гэжэ түсэблэгдэхэн улас түрын бюджетдхээ мүнгэн дэмжэлтэ абагша мүнгэ абадаггүй байха ёһотой.

2.12.3. Мүнгэн дэмжэлтэ абагша Тус Гуримтай зохилдуулан үгтэхэ гэжэ түсэблэгдэһэн улас түрын бюджеттэ бусаажа түлэхэ болзорын хойшолуулагдаһан үри шэри, ондоо мүнгэн дэмжэлтэ, бюджетэй хүрэнгэжүүлгэнүүдые абаһан, тэрэшэлэн улас түрын бюджетэй урда мүнгэнэй талаар абаһан уялгануудаар үри шэри байха ёһогүй.

2.12.4. Мүнгэн дэмжэлтэ абагша дахин эмхидхэн байгуулгада ороһон үень байха ёһогүй (ондоо хуули эрхын нюурай мүнгэн дэмжэлтэ абагша байһан хуули эрхын нюуртай ниилүүлхэ түхэлөөр шэнээр эмхидхэн байгуулгаһаа бэшээр), усадхалгада, панхарууталгада ороһон байха ёһогүй, мүнгэн дэмжэлтэ абагшын ажал ябуулгань Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар тогтоогдоһон гуримаар болюулагдаагүй байха ёһотой.

2.12.5. Мүнгэн дэмжэлтэ абагша хүрдөөн айлгаха ябуулгада гү, али хүрдөөлгын хэрэгтэ тэдэнэй хабааралга тухай мэдээнүүдтэй эмхинүүдэй ба хубиин нюурнуудай нэрэ тоолборидо байха ёһогүй.

2.12.6. ООН-ной Уставай VII бүлэгтэ, ООН-ной Аюулгүй байдалай Зүблэлөөр гү, али ООН-ной Аюулгүй байдалай Зүблэлэй шийдхэбэринүүдээр зорюута байгуулагдаһан зургаануудта хараалагдаһан эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бээлүүлгын хэмжээндэ бүридхэн бэшэгдэдэг нэрэ тоолборидо хүрдөөн айлгадаг, олониин хюадаг буу зэбсэг дэлгэрүүлдэг эмхинүүдэй ба хубиин нюурнуудай тоодо эмхинүүд байха ёһогүй.

2.12.7. «Гадаадын нүлөөндэ ороһон нюурнуудай ажал ябуулга хинаха тухай» гэхэн 2022.07.14-нэй № 255-ФЗ Холбоото улсайд хуулитай зохилдуулан, эмхинүүд гадаадын даабаряар хүдэлэгшэ байха ёһогүй.

2.12.8. Мэргэжэлэйн эрхэ хаһаһан хүнүүдэй тобыгто мэргэжэлэйн эрхэ хаһаһан хүтэлбэрилэгшэ, бүлэг зоной шийдхэбэри абаха зургаанай гэшүүд, хубиин харюусалгын заршамай үүргэ дүүргэдэг нюур гү, али мүнгэн дэмжэлтэ абагшын ахамад бухгалтер тухай мэдээнүүдэй үгы байлга».

1.3.14. Пункт 2.13 соохи нэгэдэхи дохол мүртэ «, тэрэ тоодо Хэлсээ болюулха тухай нэмэлтэ хэлсээнэй (шухала болобол,) гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.».

1.3.15. Удаадахи удхатай 2.17, 2.18 пунктнуудые нэмэхэ:

«2.17. Мүнгэн дэмжэлтэ абагшы хамтаруулһанай, ниилүүлһэнэй гү, али хубилгаһанай ашаар шэнээр эмхидхэн байгуулһан ушарта хуули залгамжалагша болохо хуули эрхын нюуры хэлсээндэ заалгатайгаар уялга дотор нюуры хубилгаха талаар Хэлсээндэ нэмэлтэ хэлсээ баталжа хубилалтанууд оруулагдаха.

2.18. Мүнгэн дэмжэлтэ абагшын амьарлалгын, тусгаарлалгын

түхэлөөр шэнээр эмхидхэгдэн ушарта, мүн хуули эрхын нюур болохо мүнгэн дэмжэлтэ абагшын усадхагдаһан ушарта Хэлсээ нэгэ талаһаа болюулха тухай мэдээсэл ба Хэлсээнэй ёһоор уялганууды дүүргэхэ тухай ба тэрээн соо мүнгэн дэмжэлтын ашаар мүнгөөр хангагдаха уялгануудаа мүнгэн дэмжэлтэ абагшын дүүргээгүй байһан, мүн мүнгэн дэмжэлтын хэрэглэгдээгүй мүнгэ улас түрын бюджеттэ бусааха тухай шийдхэбэри бүридхэн бэшэлгэтэйгээр Хэлсээн болюулагдаха.».

1.3.16. Пункт 4.1 соо иимэ удхатай дохол мүн нэмэхэ:

«Яаман тоосооной тушаагдаһан үдэрһөө хойшо ажалай 14 үдэрэй туршада шалгалта бээлүүлхэ. Тоосоонууд тушаа ажаглалтануудай бии гү, али үгы байһан ушарта, яаман шалгалта дүүргэн үдэрһөө ажалай 5 үдэрэй туршада «КРДВ Бурятия» гэнэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ тоосоонууды тушаан абаһан тухай гү, али саг болзорын заалгатайгаар тоосоонууд тушаа хэгдэн ажаглалтанууды усадхаха мэдээ эльгээдэг.».

1.3.17. Пункт 5.1 соо:

1.3.17.1. Хоёрдохи дохол муртэнь «баримта саарһанууды абаһан үдэрһөө хүдэлмэрийн 14 үдэрэй туршада» гэнэн үгэнүүды нэмэхэ.

1.3.17.2. Арбан дүрбэдэхи муртэнь «мэдээ абаһан үдэрһөө» гэнэн үгэнүүды нэмэхэ.

1.3.18. Буряад Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөхэ дэбисхэрые хүгжөөлгэдэ “КРДВ Бурятия” гэнэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ Гуримай 1-дэхи хабсаргалта тус тогтоолой 1-дэхи хабсаргалтын ёһоор шэнээр найруулха.

1.3.19. Буряад Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөхэ дэбисхэрые хүгжөөлгэдэ «КРДВ Бурятия» гэнэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ Гуримай 2-дохи хабсаргалтын заабари тэмдэг соо «дэбисхэрнүүдэй» гэнэн үгэ «дэбисхэрэй» гэнэн үгөөр хэлгэхэ.».

1.4. Хабсаргалта № 2 соо:

1.4.1. Пункт 1.4 иигэжэ найруулха:

«1.4. Буряад Уласай Засагай газарай 2023.12.15-най № 1130-р захирамжаар баталагдаһан үнэмшэлгэтэй «Хүрэнгэжүүлгын элсүүлгын таарамжатай эрхэ байдал бүридүүлгэ» гэнэн холбоото уласай түсэлнүүдэй бүридэлдэ ородоггүй нютаг можын түсэл бээлүүлһэнэй ашаар Буряад Уласай Засагай газарай 2013.05.31-нэй № 272 тогтоолоор баталагдаһан «Эдэй засагай хүгжэлтэ ба шэнэ арга зүйн эдэй засаг» гэнэн Буряад Уласай Гүрэнэй программын «Хүрэнгэжүүлгын ажал ябуулга урмашуулга» гэнэн

зорилго туйлахын тула мүнгэн дэмжэлтэ үгтэдэг».

1.4.2. Пункт 1.5 иигэжэ шэнээр найруулха:

«1.5. «Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн хангай яаманаар тогтоогдоһон гуримаар Интернедэй мэдээсэлэй-теле-харилсаанай сүлжээндэ (саашадаа - Интернет сүлжээн (ниитэ нэгэн порталай бүлэгтэ) Оросой Холбоото Уласай бюджетэй байгуулгын ниитэ нэгэн порталда Мүнгэн дэмжэлтэ тухай мэдээсэл оруулагдадаг.».

1.4.3. Пункт 2.2 иигэжэ найруулха:

«2.2. Мүнгэн дэмжэлтэ абахын тула мүнгэн дэмжэлтэ абагша байгша мүнгэн хангай жэлэй феввалиин 1-һээ хожом бэшэ, толгойлогшын гар табилгатай, саарһан дээрэ тамгатайгаар гэршэлһэн бэшэгтэй, 2.12-дохи пункт соо тогтоогдоһон эрилтэнүүдтэ мүнгэн дэмжэлтэ абагшын зохилдолгыё баталһан удаадахи баримта саарһануудыё яаманда тушааха ёһотой:

- тус Гуримай № 1 хабсаргалтатай зохилдоһон түхэлөөр мэдүүлгэ;
- удаа дараалан хэгдэһэн хубилалтануудтай уставай буулгабари;
- мүнгэн дэмжэлтэ абаха эрилтэ хэрэглэмжээё үндэһэлһэн ойлгууламжын бэшэг;
- гаршануудыё мүнгөөр хангалгада мүнгэн хангай түсэб (гарша түсэблэлгэ);
- штадай хубаариин буулгабари;
- Буряад Уласта түбхын түрүүндэ хүгжөөлгын дэбисхэрыё хүгжөөхэ хэмжээ ябуулгануудай тоосоото үёын түсэб тус Гуримай хабсаргалта № 2 түхэлөөр. Жэлэй туршада мэдүүлгэ хэдэн дахин үгэжэ болохо.».

1.4.4. Пункт 2.5 соо хоёрдохи дохол мүрыень иигэжэ найруулха:

«КРДВ Бурятия» гэһэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмэй баримта саарһануудыё абаһан үдэрһөө хүдэлмэрийн гурбан үдэрэй туршада Комисси албан хоорондын мэдээсэлэй талаар харилсаанай аргаар зургаануудһаа (эмхи зургаануудһаа) мэдээнүүдыё хурагшалжа абаха, тэрэ тоодо:

- хуули эрхын нюурнуудай нэгэдэмэл гүрэнэй тобьёгоо мэдээ абаха;
- мүнгэн дэмжэлтэ абагшын налог татабариин счедто үри шэрийн үгы байһан тухай гү, али Оросой Холбоото Уласай бюджетэй байгуулгын элдэб янзын бюджетүүдтэ Оросой Холбоото Уласай Налог татабариин кодексын 47-дохи статьягай 3-дахи пункт соо тодорхойлогдоһон хэмжээнһээ дээшэ бэшэ татабари, түлбэри болон даадхалай түлбэри түлэлгөөр үри шэритэй байһан тухай мэдээсэл;
- энэ Гуримай 2.12-дохи пунктын 2.12.2 - 2.12.8-дахи хуби

зүйлнүүдтэ хараалагдаһан эрилтэнүүдтэ харюусаһан тухай мэдээсэл.».

1.4.5. Пункт 2.7 иигэжэ шэнээр найруулха:

«2.7. Сайдай гү, али тэрэниие орложо хүдэлһэн нюурай шийдхэбэри абаһан үдэрһөө хойшо хүдэлмэрийн 5 үдэрэй туршада мүнгэн дэмжэлтэ абагшада хэлсээ баталһан болзор заалгатайгаар мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай бэшэмэл мэдээсэл гү, али Гуримай 2.8-дахи пунктын ёһоор шалтагааниинь үндэһэлэн баримталһан арсалта тухай мэдээсэл Яаман эльгээдэг.».

1.4.6. Пункт 2.8 соо «арсаһанай һүүлдэ» гэхэн үгэнүүдые «арсаһан үдэрһөө» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

«2.8. Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн мүнгэн дэмжэлтэ абагшын мэдүүлгэдэ үндэһэлэн, эрилтэ хэрэглэмжыень үндэһэлэн баримталан, байгша мүнгэн һангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай улас түрын бюджет тухай хуулийн ёһоор тодорхойлогдоно. Мэдүүлгэ соо заагдаһан мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн байгша оной мүнгэн һангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай улас түрын бюджет тухай хууляар хараалагдаһан бюджетһээ һомолхо мүнгэнэй хэмжээнһээ дээшэ байха ёһогүй».

1.4.7. Пункт 2.9 иигэжэ шэнээр найруулха:

«2.9. Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн мүнгэн дэмжэлтэ абагшын мэдүүлгэдэ үндэһэлэн, эрилтэ хэрэглэмжыень үндэһэлэн баримталан, байгша мүнгэн һангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай улас түрын бюджет тухай хуулийн ёһоор тодорхойлогдоно. Мэдүүлгэ соо заагдаһан мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн байгша оной мүнгэн һангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай улас түрын бюджет тухай хууляар хараалагдаһан бюджетһээ һомолхо мүнгэнэй хэмжээнһээ дээшэ байха ёһогүй».

1.4.8. Пункт 2.12 иигэжэ найруулха:

«2.12. Мүнгэн дэмжэлтэ абаха тухай мэдүүлгэ үгэхэн үдэртөө удаадахи эрилтэнүүдтэ харюусаһан ушартань Жасада мүнгэн дэмжэлтэ үгтэхэ:

2.12.1. – Мүнгэн дэмжэлтэ абагша «Оросой Холбоото Уласта хоорондын (офшорно) аргаар абалитай мүнгэ барихын тула хэрэглэгдэдэг Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн һангай яаманай баталһан гүрэнүүдэй ба газар дэбисхэрнүүдэй нэрэ тоолборидо оруулагдаһан гүрэн гү, али газар дэбисхэртэ бүридхэлдэ абтаһан (саашадаа - офшорно компанинууд) гадаадын хуули эрхын нюур байха ёһогүй, тэрэшэлэн эхин хүрэнгын (хамталагдаһан) мүнгэ зөөридэнь офшорно компанинуудай сэхэ гү, али хажуу талаһаа (гурбадахи нюурнуудаар) хабаадалгын хубийн хамта дээрээ 25 процентһээ үлүү байһан (хэрбээ Оросой Холбоото Уласай хуули

ёһонуудаар ондоо зүйлэй хараалагдаагүй байбалнь) ород гүрэнэй хуули эрхын нюур байха ёһогүй. Офшорно компанинуудай хабаадалгын хуби тоолон гаргалгада ород гүрэнэй хуули эрхын нюурай хүрэнгэдэ Оросой Холбоото Уласай эмхидхэһэн үнэ хаялсаанда акцинуудын эрьелдэжэ байдаг хуби ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмүүдэй (тэрэ тоодо уласхоорондын компаниин нэрэ зэргэтэй) хүрэнгэдэ сэхэ гү, али хажуу талаһаа (гурбадахи нюурнуудаар) хабаадалга, тэрэшэлэн тиимэ офшорных компанинуудай заагдаһан хуби ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмүүдэй хүрэнгэдэ хабаадалгаар бээлүүлһэн ород гүрэнэй ондоо хуули эрхын нюурнуудай хүрэнгэдэ ондоо нюурнуудаар хабаадалга хараада абтадаггүй;».

2.12.2. Буряад Уласай хуулиин шийдхэбэрийн ёһоор, бусад гуримшуулгын хуули ёһоной шийдхэбэринүүдэй үндэһөөр, тус Гуримай 1.2-дохи пункт соо заагдаһан зорилгонуудта Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ гэжэ түсэблэгдэһэн улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ абагша мүнгэ абадаггүй байха ёһотой.

2.12.3. Мүнгэн дэмжэлтэ абагша Тус Гуримтай зохилдуулан үгтэхэ гэжэ түсэблэгдэһэн улас түрын бюджеттэ бусаажа түлэхэ болзорын хойшолуулагдаһан үри шэри, ондоо мүнгэн дэмжэлтэ, бюджетэй хүрэнгэжүүлгэнүүдые абahan, тэрэшэлэн улас түрын бюджетэй урда мүнгэнэй талаар абahan уялгануудаар үри шэри байха ёһогүй.

2.12.4. Мүнгэн дэмжэлтэ абагша дахин эмхидхэн байгуулгада ороһон үень байха ёһогүй (ондоо хуули эрхын нюурай мүнгэн дэмжэлтэ абагша байһан хуули эрхын нюуртай ниилүүлхэ түхэлөөр шэнээр эмхидхэн байгуулгаһаа бэшээр), усадхалгада, панхарууталгада ороһон байха ёһогүй, мүнгэн дэмжэлтэ абагшын ажал ябуулгань Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар тогтоогдоһон гуримаар болуулагдаагүй байха ёһотой.

2.12.5. Мүнгэн дэмжэлтэ абагша хүрдөөн айлгаха ябуулгада гү, али хүрдөөлгын хэрэгтэ тэдэнэй хабааралга тухай мэдээнүүдтэй эмхинүүдэй ба хубиин нюурнуудай нэрэ тоолборидо байха ёһогүй.

2.12.6. ООН-ой Уставай VII бүлэгтэ, ООН-ной Аюулгүй байдалай Зүблэлөөр гү, али ООН-ной Аюулгүй байдалай Зүблэлэй шийдхэбэринүүдээр зорюута байгуулагдаһан зургаануудта хараалагдаһан эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бээлүүлгын хэмжээндэ бүридхэн бэшэгдэдэг нэрэ тоолборидо хүрдөөн айлгадаг, олониие хюдадаг буу зэбсэг дэлгэрүүлдэг эмхинүүдэй ба хубиин нюурнуудай тоодо эмхинүүд байха ёһогүй.

2.12.7. «Гадаадын нүлөөндэ ороһон нюурнуудай ажал ябуулга хинаха тухай» гэхэн 2022.07.14-нэй № 255-ФЗ Холбоото уласай хуулитай зохилдуулан, эмхинүүд гадаадын даабаряар хүдэлэгшэ байха ёһогүй.».

2.12.8. Мэргэжэлэйн эрхэ хаһаһан хүнүүдэй тобыёгто мэргэжэлэйн эрхэ хаһаһан хүтэлбэрилэгшэ, бүлэг зоной шийдхэбэри абаха зургаанай гэшүүд, хубийн харюусалгын заршамай үүргэ дүүргэдэг нюур гү, али мүнгэн дэмжэлтэ абагшын ахамад бухгалтер тухай мэдээнүүдэй үгы байлга».

1.4.9. Пункт 2.13 соохи нэгэдэхи доход мүртэ «, тэрэ тоодо Хэлсээ болюулха тухай нэмэлтэ хэлсээнэй (шухала болобол,) гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.».

1.4.10. Удаадахи удхатай 2.17, 2.18 пунктнуудые нэмэхэ:

«2.17. Мүнгэн дэмжэлтэ абагшы хамтаруулһанай, нийлүүлһэнэй гү, али хубилгаһанай ашаар шэнээр эмхидхэн байгуулһан ушарта хуулита залгамжалагша болохо хуули эрхын нюурые хэлсээндэ заалгатайгаар уялга дотор нюурые хубилгаха талаар Хэлсээндэ нэмэлтэ хэлсээ баталжа хубилалтанууд оруулагдаха.

2.18. Мүнгэн дэмжэлтэ абагшын амьарлалгын, тусгаарлалгын түхэлөөр шэнээр эмхидхэгдэһэн ушарта, мүн хуули эрхын нюур болохо мүнгэн дэмжэлтэ абагшын усадхагдаһан ушарта Хэлсээ нэгэ талаһаа болюулха тухай мэдээсэл ба Хэлсээнэй ёһоор уялгануудые дүүргэхэ тухай ба тэрээн соо мүнгэн дэмжэлтын ашаар мүнгөөр хангагдаха уялгануудаа мүнгэн дэмжэлтэ абагшын дүүргээгүй байһан, мүн мүнгэн дэмжэлтын хэрэглэгдээгүй мүнгэ улас түрын бюджеттэ бусааха тухай шийдхэбэри бүридхэн бэшэлгэтэйгээр Хэлсээн болюулагдаха.».

1.4.11. Пункт 4.1 соо иимэ удхатай доход мүр нэмэхэ:

«Яаман тоосооной тушаагдаһан үдэрһөө хойшо ажалай 14 үдэрэй туршада шалгалта бээлүүлхэ. Тоосоонууд тушаа ажаглалтануудай бии гү, али үгы байһан ушарта, яаман шалгалта дүүргэһэн үдэрһөө ажалай 5 үдэрэй туршада «КРДВ Бурятия» гэхэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмдэ тоосоонуудые тушаан абаһан тухай гү, али саг болзорины заалгатайгаар тоосоонууд тушаа хэгдэһэн ажаглалтануудые усадхаха мэдээ эльгээдэг.».

1.4.12. Пункт 5.1 соо:

1.4.12.1. Хоёрдохи доход мүртэнь «баримта саарһануудые абаһан үдэрһөө хүдэлмэрийн 14 үдэрэй туршада» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.

1.4.12.2. Арбан дүрбэдэхи мүртэнь «мэдээ абаһан үдэрһөө» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.

1.4.13. «Буряад Уласай нютаг можын хүгжэлтын жаса» гэхэн аралжаа наймаа эрхилэлгын бэшэ эмхиин эмхидхэн байгуулагшын ажал ябуулга эрхилэлгэдэ һайн дуранай зөөрийн түлбэри болгохо талаар мүнгэн

дэмжэлтын хэмжээ тодорхойлхо ба үгэхэ Гуримай 1-дэхи хабсаргалтыг тус тогтоолой 2-дохи хабсаргалтын ёһоор шэнээр найруулха.

1.4.14. «Буряад Уласай нютаг можын хүгжэлтын жаса» гэхэн аралжаа наймаа эрхилэлгын бэшэ эмхиин эмхидхэн байгуулагшын ажал ябуулга эрхилэлгэдэ найн дуранай зөөриин түлбэри болгохо талаар мүнгэн дэмжэлтын хэмжээ тодорхойлхо ба үгэхэ Гуримай 2-дохи хабсаргалтыг тус тогтоолой 3-дахи хабсаргалтын ёһоор шэнээр найруулха.

2. Тус тогтоол албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

*Хабсаргалта ород хэлэн дээрэ үгтэнэ

Эдэй засагай яаман түлэб бэлдээ
утаһан: 21-58-74

аг4